

## PREDSTAVLJANJE ZBORNIKA RADOVA

### „ŠTOVANJE BOGORODICE NA PODRUČJU SISAČKE BISKUPIJE“

Zbornik radova mariološko-marijanskog simpozija povodom šeste obljetnice ponovne uspostave Sisačke biskupije, održanog 4.- 6. prosinca 2015. u Sisku  
Sisak, 5. prosinca 2017.

Poštovane dame i gospodo,

Veoma sam radostan da se u ovoj sredini događa predavljanje Zbornika radova „Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije“; radovi su plod istraživanja i izlaganja članova HMI i drugih stručnjaka-istraživača koji su se bili okupili na mariološko-marijanskom simpozija povodom šeste obljetnice ponovne uspostave Sisačke biskupije; simpozij je održan od 4.-6. prosinca 2015. Zbornik je uredila doc. dr. sc. s. Valerija Kovač, profesorica pri katedri dogmatske teologije KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i tajnica HMI-a. Radi se o vrlo opsežnom djelu sa osamnaest priloga, čemu valja dodati *Predgovor* urednice Zbornika te *Dodatak*. Doista voluminozno djelo! I to ne samo po broju stranica (čak 446!) nego – rekao bih – i po kvaliteti onoga što je napisano.

**Autori** pojedinih priloga u Zborniku su stručnjaci, većinom doktori znanosti koji nisu nepoznati hrvatskoj javnosti, jer su objavili nemali broj knjiga i znanstvenih članaka u svojim područjima. Upravo ta raznovrsnost znanstvenih pristupa središnjoj tematici spomenutoga mariološko-marijanskog kongresa jedan je od bogatih plodova koje susrećemo u Zborniku radova. Danas se jako naglašava multidisciplinarnost u znanstvenom istraživanju; upravo to nalazimo u ovom Zborniku. Naime, ovdje su sabrani radovi stručnjaka iz različitih znanstvenih područja, te je središnja tema, *marijanska i mariološka tematika na području Sisačke biskupije*, obrađena u multidisciplinarnoj perspektivi: teološkoj, povijesnoj, arheološkoj, povijesno-umjetničkoj, etnološkoj, glazbenoj i književnoj. Ta činjenica ukazuje, između ostaloga, na važnost i na veliki društveni interes za objavljivanje. Ovaj Zbornik za hrvatsko jezično područje, po svom obimu, znanstvenom pristupu, multidisciplinarnosti i cjelovitosti predstavlja *originalni doprinos hrvatskoj teologiji, umjetnosti i kulturi uopće*.

Zbornik je bez sumnje znanstvenog karaktera, napisan znanstvenim (teološko-filozofskim), ali razumljivim jezikom. Uz jasnoću očekivanih ciljeva, radovi u Zborniku pisani su preciznom znanstvenom metodologijom, popraćeni su mnoštvom izvora te domaćom i inozemnom literaturom, te je stoga ne samo značajan znanstveni doprinos

područjima teologije, filozofije, umjetnosti i drugim područjima, nego i otvoren daljnjim proučavanjima.

Kada se govori o raznim zbornicima radova sa znanstvenih skupova, mnogi se pribojavaju upravo te „znanstvenosti“. Naime, čovjek se pita, čemu i kome služe svi ti znanstveni prilozi, koji put možda „preduboki“ i nerazumljivi. Po mome mišljenju, radi se o stanovitoj predrasudi, a to pokazuje i ovaj Zbornik: premda se ovdje radi o pomalo delikatnim teološko-filozofskim, umjetničkim i inim temama, pojmovima i argumentima, prilozi u njemu su bez sumnje jasni i razumljivi, precizni i dotjeranog stila te tečnog izlaganja. Autori vrlo vješto definiraju ciljeve istraživanja i trude se ostati u zadanim okvirima svog istraživanja, kojim osvjetljaju pojedine teme.

Znanstveni je doprinos ovog djela više nego očigledan. On se očituje ponajprije u činjenici da su i središnja tema i njezina cjelovita provedba, bez sumnje, novost na hrvatskom govornom području. Iako se radi o mariološko-marijanskoj tematici koja je prilično dobro zastupljena u hrvatskoj tradiciji i literaturi, ovaj Zbornik radova - ograničivši se na razne tragove štovanje Majke Božje na području Sisačke biskupije – otkriva neke činjenice koje su jako malo ili nikako poznate ne samo široj javnosti, nego i užim znanstvenim krugovima. Na hrvatskim jezičnim prostorima do danas nemamo djelo koje bi na ovakav sveobuhvatan i multidisciplinarnan način predstavilo spomenutu tematiku, te stoga ovaj Zbornik radova pruža veliki znanstveni doprinos hrvatskoj znanosti, umjetnosti i kulturi. Autorima i urednici Zbornika svakako treba odati priznanje na velikom uloženom trudu. Čitateljima će zasigurno biti od velike koristi višestruki doprinos Zbornika. Zato je, između ostaloga, ovo djelo veliki doprinos hrvatskoj kulturnoj javnosti za sveobuhvatnije razumijevanje te za dublje i bolje poznavanje mariološko-marijanske tradicije ovoga hrvatskog (sisačkog) kraja.

Zbornik bez sumnje zavrjeđuje pozornost i širega kruga čitatelja, kako zbog činjenice da se u njemu nalaze radovi vrsnih stručnjaka i znanstvenika s raznih područja, tako i zbog niza novijih proučavanja, istraživanja i promišljanja o teološkim (posebice mariološko-marijanskim) temama u hrvatskom okružju, te o kulturalno-povijesnim, književnim, umjetničkim i sličnim temama. Radovi u Zborniku otkrivaju znanstvenu kompetentnost i širinu uvida svih autora u tematiku i problematiku područja kojima se bave. Autori su pisanju i razradi svojih priloga pristupili sustavno i znalački, te se može reći da je ovaj Zbornik izvrstan plod njihova marljivoga i predanoga znanstveno-istraživačkog rada. Temeljeći svoje pisanje na izvornim tekstovima i umjetničkim slikama, na arhivskoj građi i dokumentima te na brojnoj literaturi (uglavnom domaćoj), autori dosljedno pokazuju znanstvenu kompetenciju u istraživanju, kao i kritičko promišljanje i vrednovanje pojedinih

tema, ne propuštajući ponekad iznijeti zapažene osobne osvrte i mišljenja. No, detaljnije o pojedinim priložima ipak ne bih govorio, jer će o tome više reći kolegica Valerija Kovač.

U svakom slučaju, autorima priloga i urednici Zbornika radova *Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije* svakako treba odati priznanje na velikom uloženom trudu u pisanju ovog djela. U situaciji kada se na hrvatskom jezičnom području osjeća nedostatak knjiga koje bi ozbiljno predstavile pojedine hrvatske krajeve i obilježja njihove tradicionalne mariološko-marijanske baštine, ovo djelo tim više dobiva na vrijednosti, jer će čitateljima zasigurno biti od velike koristi višestruki (znanstveni i ini) doprinos ovog djela. Zato smatram da je ovaj Zbornik izniman doprinos hrvatskoj kulturnoj i znanstvenoj, napose teološkoj i umjetničkoj, javnosti za sveobuhvatnije razumijevanje te za dublje i bolje poznavanje ovdje sustavno izložene teme o štovanju BD Marije na području Sisačke biskupije. Mišljenja sam također da se radi i o društveno vrijednoj knjizi; predstavljanjem i popularizacijom ovog djela u javnosti najšira čitalačka publika može se upoznati sa spomenutom tematikom. Slobodno se može reći da će ovo djelo zbog svoje kvalitete i izvornosti zasigurno postati nezaobilazno i korisno polazište za daljnja istraživanja unutar prije navedenih područja. Ovo djelo uistinu predstavlja velik doprinos proučavanju hrvatske mariološko-marijanske baštine.

Djela poput ovog Zbornika su i te kako dobro došla na hrvatsku teološku, duhovnu i kulturnu scenu te će zasigurno intelektualno, duhovno i kulturalno obogatiti hrvatsko čitateljstvo. Zato još jednom pozdravljam objavljivanje ovog Zbornika radova, čestitam autorima i urednici, izdavačima (KS i KBF) te želim da i nadalje obogaćuju hrvatsko teološko i uopće znanstveno, kulturno i duhovno područje novim naslovima, jednako vrijednima i zanimljivima kao što je i ovaj.

Zahvaljujem Vam na strpljenju!

Ivan Karlić